

Головне територіальне управління юстиції у Черкаській області доводить до відома роз'яснення Міністерства юстиції України щодо порядку державної реєстрації та діяльності товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю.

1. Щодо переліку відомостей, що зазначаються у статуті товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю.

Відповідно до частини четвертої статті 57 Господарського кодексу України статут суб'єкта господарювання повинен містити відомості про його найменування, мету і предмет діяльності, розмір /порядок утворення статутного капіталу та інших фондів, порядок розподілу прибутків і збитків, про органи управління і контролю, їх компетенцію, про умови реорганізації та ліквідації суб'єкта господарювання, а також інші відомості, пов'язані з особливостями організаційної форми суб'єкта господарювання, передбачені законодавством. Статут може містити й інші відомості, що не суперечать законодавству.

Згідно зі статтею 82 Господарського кодексу України установчі документи господарського товариства повинні містити відомості про вид товариства, предмет і цілі його діяльності, склад засновників та учасників, склад і компетенцію органів товариства та порядок прийняття ними рішень, включаючи перелік питань, з яких необхідна одностайність або кваліфікована більшість голосів, інші відомості, передбачені статтею 57 цього Кодексу.

Статут товариства з обмеженою відповідальністю, крім відомостей, зазначених у частині другій цієї статті, повинен містити відомості про розмір часток кожного з учасників, розмір, склад та порядок внесення ними вкладів (частина четверта статті 82 Господарського кодексу України).

У той же час, підпунктом 1 пункту 6 «Прикінцевих та перехідних положень» Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 № 2275-VIII (далі – Закон № 2275-VIII) внесені зміни до статті 79 Господарського кодексу України, якою встановлено, зокрема, що порядок створення та порядок діяльності окремих видів господарських товариств регулюється законом.

У зв'язку з вищезазначеним, зауважимо, що правовий статус товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю, порядок їх створення, діяльності та припинення, права та обов'язки їх учасників визначений Законом № 2275-VIII.

Так, перелік відомостей що повинні обов'язково зазначатися у статуті товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю встановлений статтею 11 Закону № 2275-VIII.

Згідно з частиною п'ятою статті 11 Закону № 2275-VIII у статуті товариства зазначаються відомості про: повне та скорочене (за наявності) найменування товариства; органи управління товариством, їх компетенцію, порядок прийняття ними рішень; порядок вступу до товариства та виходу з нього.

Водночас частиною шостою статті 11 Закону № 2275-VIII встановлено, що статут товариства може містити інші відомості, що не суперечать закону. Такими відомостями можуть бути положення що стосуються: надання додаткового строку для погашення заборгованості у зв'язку з простроченням внесення вкладу (стаття 15 Закону № 2275-VIII); порядку збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових вкладів (стаття 18 Закону № 2275-VIII); порядку реалізації

переважного права учасників товариства, розподілу відчужуваної частки (частини частки) між іншими учасниками товариства, відмови від реалізації переважного права учасників товариства (стаття 20 Закону № 2275-VIII); відчуження частки у статутному капіталі товариства іншим учасникам товариства або третім особам (стаття 21 Закону № 2275-VIII); виплати та обмеження виплати дивідендів учасникам товариства (стаття 26 та 27 Закону № 2275-VIII); проведення аудиту фінансової звітності товариства на вимогу учасників (стаття 41 Закону № 2275-VIII); тощо.

Частиною третьою статті 56 Закону № 2275-VIII встановлено, що до товариств з додатковою відповідальністю застосовуються норми цього Закону щодо товариств з обмеженою відповідальністю, що не суперечать нормам цієї статті.

Додатково повідомляємо, що підпунктом 2 пункту 6 «Прикінцевих та перехідних положень» Закону № 2275-VIII у Цивільному кодексі України виключено статті 140-151, що стосуються положень про товариство з обмеженою відповідальністю.

2. Щодо документів, які відповідно до закону посвідчують особу.

Частиною другою статті 14 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (далі - Закон про реєстрацію) передбачається, зокрема, якщо документи подаються особисто, заявник пред'являє документ, що відповідно до закону посвідчує особу.

Відповідно до частини шостої статті 25 Закону про реєстрацію порядок державної реєстрації, підготовки та оформлення рішень про реєстрацію громадських формувань, символіки та проведення інших реєстраційних дій визначається Міністерством юстиції України в Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи (далі - Порядок державної реєстрації), затвердженому наказом Міністерства юстиції України від 09.02.2016 № 359/5, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 09.02.2016 за № 200/28330.

Згідно з пунктом 5 розділу II Порядку державної реєстрації під час прийняття заяви та документів для державної реєстрації, що подаються особисто заявником, державний реєстратор, уповноважена особа суб'єкта державної реєстрації встановлюють особу заявника за документом, що посвідчує таку особу, передбаченим Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус».

Слід зазначити, що перелік документів, що відповідно до їх функціонального призначення, зокрема, посвідчують особу встановлений частиною першою статті 13 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» та включає: паспорт громадянина України; паспорт громадянина України для виїзду за кордон; дипломатичний паспорт України; службовий паспорт України; посвідчення особи моряка; посвідчення члена екіпажу; посвідчення особи на повернення в Україну; тимчасове посвідчення громадянина України; посвідчення водія; посвідчення

особи без громадянства для виїзду за кордон; посвідка на постійне проживання; посвідка на тимчасове проживання; картка мігранта; посвідчення біженця; проїзний документ біженця; посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту; проїзний документ особи, якій надано додатковий захист.

3. Щодо порядку видачі виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - Єдиний державний реєстр).

Частиною четвертою статті 25 Закону про реєстрацію зазначено, що у день проведення державної реєстрації змін до відомостей Єдиного державного реєстру, пов'язаних із зміною складу учасників товариства з обмеженою чи додатковою відповідальністю або зміною розмірів їхніх часток, суб'єкт державної реєстрації повинен видати (*надіслати поштовим відправленням з описом вкладення*) виписку з Єдиного державного реєстру заявнику, товариству, особам, які були зазначені у цьому реєстрі як учасники товариства до проведення реєстраційної дії, та особам, які зазначені у цьому реєстрі як учасники товариства після проведення реєстраційної дії. Якщо суб'єкту державної реєстрації відома електронна пошта осіб, яким надсилається ця виписка, він у той самий день додатково надсилає копію виписки зазначеним особам електронною поштою.

Закон України «Про поштовий зв'язок» визначає правові, соціально-економічні та організаційні основи діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку, а також регулює відносини між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, операторами поштового зв'язку і користувачами їх послуг.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про поштовий зв'язок» поштові відправлення - листи, поштові картки, бандеролі, секограми, дрібні пакети, міжнародні відправлення з оголошеною цінністю, посылки, прямі поштові контейнери, оформлені відповідно до законодавства України.

Лист - поштове відправлення у вигляді поштового конверта з вкладенням письмового повідомлення або документа, розміри і масу якого встановлено відповідно до законодавства України (стаття 1 Закону України «Про поштовий зв'язок»).

Відповідно до частини другої статті 13 Закону України «Про поштовий зв'язок» послуги поштового зв'язку надаються на договірній основі згідно з Правилами надання послуг поштового зв'язку (далі - Правила), затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.2009 № 270, та повинні відповідати встановленим нормам якості.

Згідно з пунктом 11 Правил поштові відправлення залежно від технології приймання, обробки, перевезення, доставки/вручення поділяються на такі категорії: прості, рекомендовані, без оголошеної цінності, з оголошеною цінністю,

Пунктом 19 Правил встановлено, що внутрішні поштові відправлення з оголошеною цінністю можуть прийматися для пересилання з описом вкладення та/або з післяплатою.

Відповідно до пункту 61 Правил у разі приймання внутрішніх поштових відправлень з оголошеною цінністю з описом вкладення бланк опису заповнюється відправником у двох примірниках. Працівник поштового зв'язку повинен перевірити відповідність вкладення опису, розписатися на обох його

примірниках і проставити відбиток календарного штемпеля. Один примірник опису вкладається до поштового відправлення, другий видається відправникові. На примірнику опису, що видається відправникові, працівник поштового зв'язку повинен зазначити номер поштового відправлення. За бажанням відправника на примірнику опису, що вкладається до поштового відправлення, вартість предметів може не зазначатися.

При цьому згідно з пунктом 2 Правил поштове відправлення з оголошеною цінністю - реєстровані лист, бандероль, посылка, прямий контейнер, які приймаються для пересилання з оцінкою вартості вкладення, визначеною відправником.

4. Щодо деяких питань, які виникають під час державної реєстрації змін до відомостей про розмір статутного капіталу, розміри часток у статутному капіталі чи склад учасників товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю.

Частиною п'ятою статті 17 Закону про реєстрацію передбачається, що для державної реєстрації змін до відомостей про розмір статутного капіталу, розміри часток у статутному капіталі чи склад учасників товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю подаються такі документи, як заява про державну реєстрацію змін до цих відомостей; документ про сплату адміністративного збору. Крім того, додатково подаються документи визначені пунктом 3 цієї статті в залежності від змін та особи, яка має право подавати такі зміни.

Відповідно до пункту 4 розділу II Порядку державної реєстрації реєстрація заяв в Єдиному державному реєстрі проводиться в порядку черговості їх надходження.

Отже, оскільки зазначені вище документи подаються різними заявниками - внесення змін до відомостей про розмір статутного капіталу, розміри часток у статутному капіталі чи склад учасників товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю проводиться в порядку черговості.

Крім того, звертаємо увагу на те, що чинним законодавством не встановлено вимог щодо форми та змісту заяв про вступ та вихід із товариства.

Додатково повідомляємо, що розмір адміністративного збору визначений статтею 36 Закону про реєстрацію. Так, за державну реєстрацію змін до відомостей про юридичну особу (крім громадських об'єднань та благодійних організацій), що містяться в Єдиному

державному реєстрі, крім внесення змін до інформації про здійснення зв'язку з юридичною особою справляється адміністративний збір у розмірі 0,3 прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Абзацом восьмим частини першої статті 36 Закону про реєстрацію встановлено, що якщо відповідно до частини четвертої статті 25 цього Закону певним особам має надсилатися виписка з Єдиного державного реєстру, розмір адміністративного збору збільшується на добуток 0,01 прожиткового мінімуму для працездатних осіб та кількості таких осіб.

5. Щодо державної реєстрації збільшення розміру статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю за рахунок додаткових вкладів.

Порядок збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових вкладів визначений статтею 18 Закону № 2275-VIII.

Згідно з частиною першою статті 18 Закону № 2275-VIII учасники товариства можуть збільшити статутний капітал товариства за рахунок додаткових вкладів учасників та/або третіх осіб за рішенням загальних зборів учасників.

У рішенні загальних зборів учасників товариства про залучення додаткових вкладів визначаються загальна сума збільшення статутного капіталу товариства, коефіцієнт відношення суми збільшення до розміру частки кожного учасника у статутному капіталі та запланований розмір статутного капіталу (частина третя статті 18 Закону № 2275-VIII).

Крім того, з учасником товариства та/або третьою особою може бути укладено договір про внесення додаткового вкладу, за яким такий учасник та/або третя особа зобов'язується зробити додатковий вклад у грошовій чи негрошовій формі, а товариство - збільшити розмір його частки у статутному капіталі чи прийняти до товариства з відповідною часткою у статутному капіталі (частина восьма статті 18 Закону № 2275-VIII).

Отже, на даному етапі відбувається планування збільшення розміру статутного капіталу товариства, що у свою чергу не тягне за собою державну реєстрацію змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі.

Відповідно до частини п'ятої статті 18 Закону № 2275-VIII учасники товариства можуть вносити додаткові вклади протягом строку, встановленого рішенням загальних зборів учасників, але не більше ніж протягом одного року з дня прийняття рішення про залучення додаткових вкладів.

Згідно з частиною дев'ятою статті 18 Закону № 2275-VIII протягом одного місяця з дати спливу строку для внесення додаткових вкладів, встановленого відповідно до цієї статті, загальні збори учасників товариства приймають рішення про:

- 1) затвердження результатів внесення додаткових вкладів учасниками товариства та/або третіми особами;
- 2) затвердження розмірів часток учасників товариства та їх номінальної вартості з урахуванням фактично внесених ними додаткових вкладів;
- 3) затвердження збільшеного розміру статутного капіталу товариства.

Відповідно до частини п'ятої статті 17 Закону про реєстрацію для державної реєстрації змін до відомостей про розмір статутного капіталу, розміри часток у статутному капіталі чи склад учасників товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю подається, зокрема, рішення загальних зборів учасників товариства про визначення розміру статутного капіталу та розмірів часток учасників.

Враховуючи вищезазначене, рішенням загальних зборів учасників товариства про визначення розміру статутного капіталу та розмірів часток учасників може бути одне із рішень зазначене у частині дев'ятій статті 18 Закону № 2275-VIII.